EVALUATIE SYNTHESEKLAS COMMANDERIJ COLLEGE

5 juni 2020

1. Inleiding

Het starten van een syntheseklas was een van de actiepunten op de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) 2017-2018. In augustus 2017 is de syntheseklas (leerjaar 1) van start gegaan op de locatie St. Josephstraat van het Commanderij College. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft tot en met 2020 een bedrag van € 64.983,- ter beschikking gesteld voor de realisatie en uitvoering van een syntheseklas in Gemert-Bakel als driejarige pilot.

De syntheseklas is een arrangement van Samenwerkingsverband (SWV) Helmond-Peelland vo. In hoofdstuk 2 vindt u algemene informatie over de verschillende niveaus van ondersteuning. In hoofdstuk 3 is de doelstelling van de syntheseklas beschreven en in hoofdstuk 4 de doelgroep. Vervolgens vindt u in hoofdstuk 5 de financiële consequenties, in hoofdstuk 6 het resultaat dat is behaald met de syntheseklas en in hoofdstuk 7 een vooruitblik.

2. Passend onderwijs in de regio; niveaus van ondersteuning

Passend onderwijs is voor alle leerlingen van het SWV VO bereikbaar. We onderscheiden hierbij: basisondersteuning, extra ondersteuning en zware ondersteuning. De basisondersteuning is op school aanwezig. Voor leerlingen voor wie de basisondersteuning onvoldoende is, kan de school een beroep doen op het SWV VO. De advies commissie toewijzingen (ACT) onderzoekt, samen met de zorgcoördinator van school, welke extra ondersteuning passend en mogelijk is. Op het moment dat de ACT en het SWV VO worden betrokken is er sprake van extra ondersteuning. Als extra ondersteuning onvoldoende ondersteuningsmogelijkheden biedt, kan opgeschaald worden naar zware ondersteuning. Het gaat dan om plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs (vso).

De syntheseklas is een vorm van ‘extra ondersteuning’. Het SWV noemt dat een arrangement. Dit betekent dat wij als school niet zelf een leerling in een syntheseklas mogen plaatsen. Betrokkenheid van het SWV VO/ACT is noodzakelijk voor plaatsing in de syntheseklas. Naast een syntheseklas op het Commanderij College biedt het SWV Helmond-Peelland VO dit arrangement ook aan op het Vakcollege in Helmond.

3. Wat willen we bereiken met een syntheseklas?

In het SWV Helmond-Peelland VO is het doel van de syntheseklas om meer leerlingen (thuisnabij) in het regulier onderwijs op te vangen. Dit kan bereikt worden door de basisondersteuning te versterken, maar ook door arrangement in te zetten. In dit geval het arrangement ‘syntheseklas’.

De syntheseklas vervult de volgende functies:

- Verminderen van toestroom naar het voortgezet speciaal onderwijs (vso).
- De expertise van de syntheseklas inzetten ter vergroting van de kennis in de gewone klassen o.a. op het gebied van pedagogisch- en didactisch tact, structureren, kennis van gedragsproblematieken en handelingsgerichtheid.
- De expertise van de syntheseklas inzetten t.b.v. leerlingen in de regio om te bepalen wat de beste plek is voor die leerlingen.

4. Doelgroep

De syntheseklas (leerjaar 1 en 2) is voor leerlingen met vmbo basis- en kaderniveau. AD(H)D of een autismestoornis komt vaak voor bij deze kinderen. Enkele kinderen hebben de leerstoornis NLD of een stoornis op kinderleeftijd. En bij sommige speelt ook nog de combinatie met dyslexie of dyscalculie.

De syntheseklas is een klas met maximaal 12 leerlingen en een vaste docent voor de theorievakken. Na verloop van tijd stapt de leerling over naar een gewone vmbo-klas. Dit gaat per vak en elke leerling doet dit in zijn of haar tempo. Het is de bedoeling dat na anderhalf jaar de overstap naar elk vak is gemaakt. Het laatste half jaar van de syntheseklas bestaat uit persoonlijke begeleiding en nazorg.

Instroom in syntheseklas rechtstreeks vanuit het (speciaal) basisonderwijs

In het (speciaal) basisonderwijs worden de leerlingen op leer-, sociaal – en emotioneel gebied gevolgd en wordt de ondersteuningsbehoefte in kaart gebracht. Bij aanmelding op het voortgezet onderwijs wordt deze ondersteuningsbehoefte bekeken. Mocht het voortgezet onderwijs (vo) de ondersteuning niet kunnen bieden, dan gaan zij hierover in gesprek met het (speciaal) basisonderwijs, ouder(s)/verzorger(s) en waar mogelijk de leerling om na goedkeuring van hen een aanvraag in te dienen bij de ACT van het SWV Helmond-Peelland VO om te bekijken welk arrangement passend is. Eén van deze arrangementen is de syntheseklas, een beschermde omgeving waarin ze leren wat er van hen verwacht wordt en hoe ze zich kunnen aanpassen aan hun nieuwe schoolomgeving.

Toelichting op de aanmeldprocedure
Bij aanmelding ontvangen wij van de aanleverende school voor (speciaal) basisonderwijs ((s)bo) of speciaal onderwijs (so) het dossier van de leerling. Van het sbo en so ontvangen we tevens het ontwikkelingsperspectief (OPP). Het formulier ‘Aanvulling onderwijskundig rapport’ wordt door de scholen ingevuld om meer zicht te krijgen op onder andere de sociaal emotionele ontwikkeling, taak-/werkhouding, didactische vaardigheden en lichamelijke ontwikkeling. Ook de kwaliteiten van het kind worden hierin benoemd, welke ondersteuning het kind op in het primair onderwijs hebben gehad en wat er aan ondersteuning nodig is op het voortgezet onderwijs.

Daarnaast nemen sommige scholen voor (s)bo en so al in groep 6, 7 of 8 contact op met het vo om de leerling met een extra ondersteuningsbehoefte te bespreken met de zorgcoördinator of orthopedagoog. In dit gesprek wordt dan bekeken wat het (s)bo of so in de komende periode kan betekenen voor de leerling om de competenties op sociaal- en schools gebied verder te ontwikkelen en de leerling voor te bereiden op de overstap naar het vo. Vaak wordt er dan ook een OPP opgesteld.

Mocht bij de aanmelding toch blijken dat de 'gewone' basis- of kaderklas niet haalbaar is, dan wordt bekeken of de syntheseklas een optie is.

Tussentijdse instroom

Een aantal leerlingen die in een gewone vmbo-klas zitten, blijken soms meer ondersteuning nodig te hebben dan de reguliere ondersteuning. Plaatsing in een syntheseklas kan dan het advies zijn van het ACT. Het komt ook wel voor dat een leerling tijdelijk in een syntheseklas wordt geplaatst voordat de overstap naar vso wordt gemaakt.

5. Financiële consequenties syntheseklas

Personele kosten

De directe personele kosten van de syntheseklas bedragen in 2019 € 175.000,00 (exclusief de kosten voor extra basisondersteuning, zoals de inzet van een leerling ondersteuner (voorheen ambulant begeleider)).

Materiële kosten

Het is niet mogelijk om de materiële kosten van de syntheseklas te specificeren. De syntheseleerlingen hebben een extra ruimte om te pauzeren en een aparte fietsenstalling.

Opbrengsten 2019

Van het SWV ontvingen we in 2019 € 130.000 voor de uitvoering van de syntheseklas. Met de subsidie van de gemeente Gemert-Bakel, te weten € 21.661 in 2019, komen we uit op een bedrag van € 151.661. Daarnaast tellen de leerlingen van de syntheseklas natuurlijk ook mee bij het bepalen van de hoogte van de lumpsum.

6. Resultaat

Meer leerlingen in het regulier onderwijs

De eerste groep syntheseleerlingen zit momenteel in het derde leerjaar. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het afgelopen aantal jaren:

Schooljaar	Leerjaar 1 synthese	Leerjaar 2 synthese	Aantal TLV's*	Diploma	Uitstroom overige
2017-2018	12[1]	n.v.t.	2 (17%)	verwacht minimaal 6 (>50%) 4 van de 10 leerlingen intensieve ondersteuning	n.v.t.
2018-2019	5[2]	12	verwacht 1 (20%)	verwacht 4 (80%)	n.v.t.
2019-2020	12[3]	5	verwacht 0 (0%)	verwacht 12 (100%)	n.v.t.

*TLV=toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband

In het eerste jaar dat de leerlingen volledig geschakeld zijn naar leerjaar 3 lijkt de overstap voor een aantal leerlingen nog groot. Er wordt gewerkt aan verbreding van de (extra) basisondersteuning en vormgeven van nazorg. We kunnen concluderen dat het arrangement 'syntheseklas' bijdraagt aan vermindering van toestroom naar het vso (zie kolom 'aantal TLV's') en dat de meeste syntheseleerlingen een diploma behalen op het vmbo van het Commanderij College.

Aantal leerlingen waarvoor leerlingenvervoer naar het speciaal onderwijs nodig zou zijn geweest:
[1] Woonachtig in Gemert-Bakel (6), Laarbeek (3), Boekel (2), Helmond (1)
[2] Woonachtig in Gemert-Bakel (3), Laarbeek (1), Boekel (1)
[3] Woonachtig in Gemert-Bakel (4), Laarbeek (3), Helmond (3), Asten (1), onbekend (1)

Inzet expertise

De expertise van de syntheseklas wordt intern gedeeld met collega's en extern binnen het SWV om te bepalen wat de beste plek is voor bepaalde leerlingen. Medewerkers hebben hierin een ontwikkeling doorgemaakt die heeft bijgedragen aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Ontwikkelingsperspectief

Elke synthese leerling beschikt over een ontwikkelingsperspectief (OPP) op maat met individuele doelen. Het OPP wordt aan het begin van het synthesetraject opgesteld en loopt door tot de leerling schakelt naar het reguliere onderwijs. Evaluatie van het OOP vindt op structurele basis plaats met de leerling en de ouders/verzorgers. De kinderen werken met een eigen portfolio en worden steeds meer eigenaar van hun eigen leerproces. De mentor, steeds meer coach, begeleidt de leerling hierbij.

Samenwerking met Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Als de leerlingen in beeld zijn bij het CJG of een beschikking voor hulp toegewezen hebben gekregen, dan staat dit benoemd in het ontwikkelingsperspectief en in het digitale dossier. De mentor/coach onderhoudt de contacten met de betrokkenen. Niet alle leerlingen in de syntheseklas hebben hulp thuis, maar de meesten van hen wel.

De samenwerking met het CJG kunnen we verbeteren door het CJG of de ingezette hulpverlener eerder te betrekken in het proces. Eigenlijk al vanaf het moment van aanmelding of de daaraan voorafgaande gesprekken in groep 6,7 en 8.

Momenteel wordt er onderzoek verricht naar de meerwaarde van psychomotorische therapie (PMT) binnen de syntheseklas. Door dit goed in te richten zou de kans op slagen binnen de syntheseklas kunnen vergroten. Verder kijken we samen (leerling, ouders, CJG en school) wat er nog meer nodig is om de gewenste groei te behalen.

7. Vooruitblik

Het SWV Helmond-Peelland VO heeft, mede op basis van een door het SWV uitgevoerde evaluatie, bepaald dat de syntheseklas de komende jaren als arrangement op het Commanderij College blijft bestaan.